

SANDEFJORD KOMMUNE VA-PROSESS
Postboks 2025
3202 Sandefjord

Saksbehandler:
Gunnar Djuvik

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Vårnes avløpsrensaneanlegg

Kontrollnummer: 2019.003.I.FMVT

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Stein Jørgensen, enhetsleder VA-prosess

Fra Fylkesmannen i Vestfold og Telemark:

Gunnar Djuvik

Andre deltagere fra virksomheten:

Frank Løvold, driftsansvarlig VA-prosess
Svein Bergan, driftsoperatør

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Vestfold og Telemark:

Tor Fredrik Holth

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Vårnes avløpsrensaneanlegg den 21.05.2019. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark avdekket 1 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Internkontrollen har mangler.

Anmerkninger:

- Internkontrollen er uklar med hensyn til avviksbehandling.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

8. juni 2019

Gunnar Djuvik

Trine Bull-Hansen

dato

kontrollør

fungerende fagsjef

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: SANDEFJORD KOMMUNE VA-PROSESS	
Organisasjonsnr.: 876668092	Eies av: 974640287
Bransjenr. (NACE-kode): 37.000 - Oppsamling og behandling av avløpsvann	

Kontrollert enhet

Navn: Vårnes avløpsrenseanlegg	Anleggsnr.: 0710.0206.01
Kommune: Sandefjord	Fylke: Vestfold
Anleggsaktivitet: Avløpsnett og -rensing	
Tillatelse gitt: 11.05.2007	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensingsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte tilsyn med avløpsbransjen for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Kjemikalier

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Vårnes renseanlegg plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Vårnes renseanlegg innen 1. oktober 2019 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere sender svarbrevet til Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, Postboks 2076, 3103 Tønsberg eller som e-post til fmvtpost@fylkesmannen.no.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 19. mars 2019. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Sandefjord kommune v/Vårnes renseanlegg bli ilagt et gebyr på kr 26 300,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Vestfold og Telemark. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Vestfold og Telemark (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Internkontrollen har mangler.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5 punkt 4 og 6
Utslippstillatelsens vilkår 2.3 om internkontroll.

Kommentarer

- det mangler en oppdatert plan som angir mål og tiltak.
- det er ikke gjort en miljørisikoanalyse for ledningsnett.

Disse to underpunktene er nærmere kommentert som følger:

- Oppdatert plan.

Kommunens internkontroll mangler en oppdatert plan med mål og med nødvendige tiltak som er innarbeidet i en handlingsplan/ hovedplan for å følge opp Vårnes renseanlegg. Det kunne ved tilsynet eksempelvis ikke legges fram tall som sier noe konkret om hvilken organisk belastning, regnet som BOF₅ maks uke, som eksisterende og planlagt utbygging på Brunstad utgjør og hvilke konsekvenser dette eventuelt vil ha for samlet utslippsmengde og for krav om sekundærrensing, jf. vilkår 5.3. Dette er et tema som tidligere har vært oppe flere ganger. Vi viser bl.a. til Sandefjord kommunens brev av 25.06.2018 punkt 3 som oppfølging av våre etterspurte opplysninger ved egenrapportering for avløpssektoren 2017.

Andre uavklarte tema nevnt under tilsynet er ment å inngå i arbeidet med hovedplan, men dette arbeidet er ikke ferdig enda. Kommunen viser her til forventet reduksjon/økning i tilførselen grunnet overføring av avløpsvann til/fra andre områder. Dette gjelder bl.a. mulig redusert belastning på Vårnes ra ved at Vear-området blir ført til Tønsberg ra og mulig økt belastning på Vårnes ra ved at Fossnes ra føres dit. Eventuelt at Vårnes ra overføres til Enga ra.

I vurderingen av påslippsmengder til renseanlegget må det i tillegg til tilførsler fra boliger, fritidsboliger med videre også tas med tilførsler av organisk stoff fra næringsvirksomheter, herunder på Borgeskogen.

Fylkesmannen oppfatter at det følgelig er vesentlige forhold som fortsatt er uavklarte med hensyn til framtidig drift for Vårnes ra, og Fylkesmannen forventer at kommunen snart avklarer disse.

- Oppdatert miljørisikoanalyse.

Det mangler en oppdatert miljørisikoanalyse for den delen av avløpsanlegget som omfatter ledningsnett. Risikoanalyse for selve renseanlegget er imidlertid nylig oppdatert, men foreløpig ikke bearbeidet og behandlet ferdig i kommunen. Det ble opplyst at klimaeffekter er tatt inn i den utførte ROS for renseanlegget, men foreløpig ikke for ledningsnett. En endelig tiltaksplan basert på samlet vurdering for både renseanlegget og ledningsnett med pumpestasjoner og kummer mv er følgelig ikke utarbeidet.

Fylkesmannen forventer at en slik samlet tiltaksplan inngår i arbeidet med hovedplan for oppfølgingen av Vårnes ra, jf. forrige underpunkt om oppdatert plan i avvik 1.

Det forventes videre at andre tema relatert til ledningsnett som ifølge opplysninger ved tilsynet ikke er risikovurdert enda, blir tatt med i arbeidet med oppdatert risikoanalyse for Vårnes avløpsanlegg. Dette gjelder bl.a. klimaeffekter. Videre gjelder det eventuelle behov for påslippsavtaler mellom kommunen og industrivirksomheter for å redusere risiko for driftsforstyrrelser og redusert rensing i renseanlegget og redusere risiko for forurensende utslipp til resipienter.

Tilsynet avdekket at det er uklart hvor ofte risikoanalysen skal oppdateres for de forhold som er aktuelle for ytre miljø på avløpssektoren. Fylkesmannen forventer at slike oppdateringsrutiner utarbeides som del av internkontrollen og at disse sikrer samordning ved oppdateringen mellom avdeling VA-Prosess og andre aktuelle avdelinger/ sektorer i kommunen. Dette vil bl.a. gjelde i forhold til Plan og Sanitær for disse to avdelingenes arbeid med henholdsvis hovedplan og påslippavtaler for industripåslipp.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Internkontrollen er uklar med hensyn til avviksbehandling.

Kommentarer:

I kommunens avvikssystem kan det registreres hendelser/ avvik, men dette gjelder ikke spesifikt for avløpsanlegget, og systemet har begrenset tilgang utenfor kontor. For renseanlegget og pumpestasjoner brukes i noen grad inntil videre et tidligere system med skriftlig avviksskjema. Med unntak for den type avvik som gjelder akkreditert prøvetaking i regi av Cowi's eget system, er det ulik forståelse av hva som skal meldes som avvik. Det må etableres en rutine som beskriver hendelser ved driften av renseanlegg og ledningsnett som skal rapporteres som avvik. Dette må omfatte både hendelser som er direkte brudd på formelt regelverk, men også andre hendelser som har eller kan få betydning for ytre miljø, jf avvik 1, underpunkt om miljørisikoanalyse.

8. Andre forhold

Retting av tidligere avvik 1 – overløpsmåler:

Vi viser til vårt brev av 15.12.2015 vedrørende oppfølging etter Fylkesmannens tilsyn 12.03.2015. Brevet omtalte avviket som gjaldt manglende måling av overløp ved renseanlegget (avvik 1). Vi opplyste at avløpet vil lukkes når dokumentasjon på ferdigstilling av overløpsmåler kan framvises. Slik dokumentasjon er ikke framvist fra kommunen etter dette, men vi konstaterer ved vårt nye tilsyn nå i mai 2019 at overløpsmåler er på plass. Vi anser følgelig avvik 1 fra tilsyn i 2015 som rettet.

Oppdatering av tillatelse:

Någjeldende tillatelse er stilet til Stokke kommune. Vi har notert oss kommunens ønske om en oppdatert tillatelse stilet til ny ansvarlig enhet Sandefjord kommune. Fylkesmannen vil følge dette opp, og vi vil se dette i sammenheng med videre oppfølging av anlegget og med eventuelle andre aktuelle endringer.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen av 15.05.2007.
- Pålegg/vedtak i korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold (utover dokumentasjon vist under tilsynet):

- Årsrapport for renseanlegget
- Internkontrolldokumenter mottatt ved epost 22.05.2019 og 20.06.2019
  - ROS-analyse for Vårnes renseanlegg
  - Organisasjonskart med navn
  - Utskrift av bilde fra Citect – avløpsnett